

Posudek na bakalářskou práci Antonína Kurovce „Vyznamenání „Spravedlivý mezi národy“ v kontextu druhé světové války“

Studentova bakalářská práce nese název „Vyznamenání „Spravedlivý mezi národy“ v kontextu druhé světové války: Analýza, interpretace a využití metody orální historie“. Základním pramenem pro text se stal životní příběh Bohuslava Kurovce, muže, který je nositelem tohoto vyznamenání, i proto stojí výzkum především na orálně historické metodě.

Nejprve k pramenům a literatuře. Je zajímavé, a tento text je toho dokladem, že „dějiny holocaustu“ se postupně zcela vymanily z obecných dějin. To samé platí pro utrpení židovské populace za druhé světové války, které se studuje zvlášť, je vyvýšeno oproti utrpení dalších skupin obyvatelstva taktéž postiženým – Romové, homosexuálové atd. Podobný postup vede k jisté kanonizaci židovského utrpení. Některé historicko – sociologické analýzy na toto vymanění a další problémy s tím související upozorňují, student je však ve svém textu nebere potaz, nepracuje s nimi (např. Bauman, Barša atd.), otázkou tedy je, proč se těmito pracím vyhnul?

Sekundární literatura a prameny jsou velmi omezené, což se poté promítá do řady nejasností textu a jeho nepůvodnosti, co se týče obecného dobového kontextu – např. parciální osvětlení nacistické ideologie (student nacismus víceméně popisuje jako triviální směs antisemitismu a nacionalismu (s. 14), což zajisté nic nevypovídá o nacistické ideologii jako celku (ekonomická, sociální stránka zcela chybí). Na straně 17 např. je napsáno: „*Během druhé světové války měl Hitler jasný cíl: vyhlazení židovského obyvatelstva.*“ – tento cíl ještě ale na začátku války tak jasný nebyl, není tu ani zmíněna konference ve Wannsee atd. Není prostudován ani tak základní text jako Hitlerův Mein Kampf. O způsobu práce s prameny a literaturou hovoří i název kapitoly „Seznam použité literatury a jiných pramenů“, v níž jednak nejsou prameny a literatura roztříděny, jednak název vypovídá o tom, že student považuje prameny za něco tak trochu okrajového.

Cenné na textu naopak je, že se autorovi podařilo získat unikátní příběh člověka, jehož rodina přechovávala židovské dívky. Z textu je znát, že rozhovor byl proveden pečlivě a seriózně. Na straně druhé lze znovu vznést některé dílčí námitky – z podání příběhu je příliš cítit hodnotové soudy, což je ale pochopitelné vzhledem k příbuzenství narátora a tazatele. Méně pochopitelné už ale je, proč se autor vyhnul skutečné interpretaci získaného rozhovoru a omezil se v páté (interpretační) kapitole své bakalářské práce pouze na komentovaný chronologický (a z malé části tematický) přepis bez jakékoli práce s odbornou literaturou a existujícími prameny.

Bakalářskou práci proto hodnotím jako průměrnou, místy spíše podprůměrnou, postavenou na úzké pramenné základně a omezené sekundární literatuře, což studentovi bránilo v hlubší analýze.

V případě pozitivního obhájení, a zodpovězení problémových témat, navrhuji text ohodnotit známkou dobře.

V Praze dne 2.10.2011

.....
PhDr. Přemysl Houda, Ph.D.